SETSCI Conference Indexing System,
Volume 2 (2018), 172-173

ISAS 2018
I[st] International Symposium on Innovative Approaches in Scientific Studies
April 11-13, 2018, Kemer-Antalya, Turkey

Avrupa Birliği ve Türkiye'de Motorlu Kara Taşıtları Vergilerinin Egzoz Emisyon Miktarına Etkisi

Emine ATEŞ[1*+], İmdat KÖKSAL[2], Hatice BAŞDEMİR[4], Ali ÇİÇEK[3]

[1,2,3,4]*Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Zile Meslek Yüksekokulu, Türkiye*

[*]*Corresponding author: emine.ates@gop.edu.tr*
[+]*Speaker: emine.ates@gop.edu.tr*
Presentation/Paper Type: Oral / Abstract

Özet – Çalışmanın amacı AB ülkelerinde ve Türkiye'de motorlu kara taşıtları üzerindeki vergilerin egzoz emisyon (emisyon) miktarlarına etkisini araştırmaktır.

Çalışmada öncelikle AB ülkelerinde ve Türkiye'de motorlu taşıtlar üzerindeki vergiler; konusu, mükellefi, uygulaması bakımından açıklanmıştır. İzleyen aşamada çevrenin korunmasına yönelik söz konusu vergilerde ülkeler tarafından yapılan düzenlemeler ve verilen teşvikler üzerinde durulmuştur. Daha sonra Avrupa Birliği İstatistik Kurumu (Eurostat), Avrupa Otomobil Üreticileri Birliği (European Automobile Manufacturers' Association- ACEA), Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerinden yararlanılarak AB ve Türkiye'de emisyon ya da eşdeğeri vergiler karşılaştırılmıştır. Bu bağlamda motorlu kara taşıtları üzerindeki vergilerin emisyon miktarlarına etkisi değerlendirilmiştir.

Türkiye'de motorlu kara taşıtları servet vergisi kapsamında vergilendirilmektedir. AB'de bu tür vergiler emisyon miktarları baz alınarak uygulanmaktadır. Türkiye'de motor hacmi, taşıma kapasitesi ve araç yaşına göre kademeli vergilendirme yapılmaktadır. Araç yaşı ilerledikçe vergi miktarı düşmektedir. Bununla birlikte araç sigorta değerine göre de ek vergi indirimi mümkündür. Elektrikli araçlarda ise hem AB hem de Türkiye'de vergi teşvikleri uygulanmaktadır. AB'de vergiler kullanılarak emisyon miktarları azaltılmaya çalışılmaktadır. Türkiye'de böyle bir amaç bulunmamaktadır. AB'de emisyon bazlı vergilendirme politikasına geçiş ile birlikte yeni araçların emisyon miktarlarında önemli düşüşler gerçekleşmiştir. 2009 yılında 130 gr/km üzerinde emisyon yayan araç oranı %67, 96-130 gr/km arası emisyon yayan araç oranı %33 olarak gerçekleşmiştir. Euro normları kapsamında araç üreticileri düşük emisyon yayan araçlar üretmeye zorlanmışlardır. Bu nedenle AB'de 2016 yılında 130 gr/km üzerinde emisyon yapan araç oranı %22, 96-130 gr/km arası egzoz salınımı yapan araç oranı %66 ve 95gr/km ve daha az emisyon yapan araç oranı yaklaşık %12 olarak gerçekleşmiştir. Böylece üretilen araç başına emisyon miktarı son on yılda %25,8 azalmıştır. Ayrıca yüksek emisyona neden olan araçların daha fazla vergilendirilmesi bu araçların kullanımını azaltmıştır. Dolayısıyla emisyon miktarları yıllar itibariyle sürekli düşüş göstermiştir. Türkiye'de de emisyon miktarları azalma göstermiş ancak, AB'ye göre yavaş gerçekleşmiştir. Türkiye'de yüksek emisyon yayan araçların toplam araç stokları içerisindeki payı 2013 yılında %63 iken 2017 yılında %60'a inmiştir. Türkiye'deki mevcut vergi sistemi yaşlı ve fazla yakıt tüketen araçları daha az vergilendirmekte, dolayısıyla bu tip araçların kullanımını teşvik etmekte ve yeni araç alımını azaltmaktadır.

Türkiye'deki emisyon miktarlarının azalması kendi yasal prosedürleri sonucunda değil AB üretim prosedürlerinin Türkiye'ye yansıması sonucunda oluşmuştur. Türkiye'nin en büyük ihraç pazarı AB'dir. Türkiye'de üretilen araçlar ihraç ağırlıklı olduğundan AB normlarına uygun olmak zorundadır. Türkiye'de motorlu taşıtlar üzerinden alınmakta olan vergiler incelendiğinde, miktarların belirlenmesinde çevrenin dikkate alınmadığı görülmektedir. Vergilendirme sisteminden dolayı AB ülkelerinde karayolu ulaşımı kaynaklı emisyon miktarları hedeflere göre azalmaktadır. Türkiye'de ise bir hedef olmasına rağmen zorlayıcı yasal prosedürler yoktur. Bundan dolayı emisyon miktarlarının azaltılmasında vergilendirmenin etkisi olumsuzdur.

Anahtar Kelimeler – Motorlu Taşıt Vergileri, Egzoz Emisyonu, Euro Normları

The Impact of Motor Vehicle Taxes on Exhaust Emission Amount in The European Union (EU) and Turkey

Abstract **–** The purpose of the study is to investigate the effect of motor vehicle taxes on the amount of exhaust emissions (emissions) in EU and Turkey.

Firstly the taxes on motor vehicles in EU and Turkey was explained in terms of the subject, the taxpayer and the application. In the following stages, the arrangements about the taxation on the protection of the environment and given incentives by the countries were emphasized. Then emissions or equivalent taxes in EU and Turkey are compared by using the data of European Union Statistics Agency (Eurostat), the European Automobile Manufacturers Association (ACEA), The Ministry of Financeof Turkish Republic and Turkey Statistical Institute (TUIK). In this context, the effect of motor vehicle taxes on the amount of exhaust emissions (emissions) was evaluated.

Motor vehicles are taxed under the wealth tax in Turkey. In EU, such taxes are applied on the basis of emission amounts. The taxation in Turkey is made gradually, depending on conditions such as engine size, vehicle age, carrying capacity etc. As the age of vehicles was increased, the amount of taxes was decreased. Depending on the car insurance value, additional tax reductions are possible. About electric vehicles, the tax incentives is being applied both in the EU and Turkey. The amount of emissions is being tried to reduce by using taxes in EU. There is no such a purpose in Turkey. With the transition to the emission-based taxation policy in EU, substantial reductions in the emissions of new vehicles have occurred. In 2009, the rate of vehicles emitting emissions over 130 gr/km was 67% and the rate of vehicles emitting 96-130 gr/km was 33%. Vehicle manufacturers have been forced to produce vehicles emitting low emissions under Euro norms. For this reason, the rate of vehicles emitting emissions over 130 gr/km was 22%, vehicles emitting 96-130 gr / km was 66% and vehicles emitting less than 95gr/km was about 12% in the EU. Thus, the emission amount per vehicle produced has decreased by 25.8% in the last decade. In addition, higher taxation of vehicles causing high emissions has reduced the use of these vehicles. Therefore, the amount of emissions has been steadily decreasing over the years. Turkey also showed reductions in emissions, but according to EU the realization was slowly. While the ratio of high-emitting vehicles in total vehicle stocks in Turkey was about 63% in 2013, it decreased about to 60% in 2017. Thus the current tax system in Turkey is less taxing the old and more fuel-spending vehicles, promoting the use of such vehicles and reducing new vehicle purchases.

It is seen that the reduction of emissions in Turkey, is not arising from their legal procedures, is the result of the reflection of the production procedures of the EU to Turkey. The EU is the largest export market of Turkey. Because of the export-oriented vehicle production in Turkey it has to comply with the EU norms. When taxes on motor vehicles have been examined in Turkey, it was seen that the environment was not taken into consideration determining the quantity. Due to the taxation system, the amount of emissions from road transport in the EU decreases according to the targets. In Turkey, there is no compelling legal procedures despite being a target. Therefore, the effect of taxation on the reduction of emission amounts is negative.

Keywords - Motor Vehicle Taxes, Exhaust Emissions, Euro Norms